

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ, ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

освітньо-професійна програма Екологія

спеціальність - 101 Екологія

галузь знань - 10 Природничі науки

освітній ступінь - бакалавр

Розробник:

Плаксієнко Ірина,

доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, к.х.н., доцент

Гарант ОПП:

Міщенко Олег,

завідувач кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, к.с.г-наук, доцент

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Екологія людини Обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Плаксієнко Ірина, к.х.н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 40 (навчальний корпус 1) <i>e-mail:</i> iryna.plaksiienko@pdaa.edu.ua , , тел.096-6049361, сторінка викладача
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	101 Екологія
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з загальної екології, біології, землелогії, хімії.

Заплановані результати навчання:

Метою викладання навчальної дисципліни «Екологія людини» є формування у здобувачів науково-теоретичних знань і практичних навичок з загальних закономірностей взаємодії людини з довкіллям; впливу природних та антропогенних чинників зовнішнього середовища на функціонування людського організму; фізіологічних механізмів адаптації людини до умов навколишнього середовища; валеологічного аспекту здоров'я і довголіття та здорового способу життя; цілеспрямованого управління збереженням та поліпшенням фізичного і психологічного здоров'я населення.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни «Хімія з основами біогеохімії»:

- вивчення загальних законів взаємодії біосфери та антропосистеми людства, його груп (популяцій) та індивідумів;
- дослідження впливу природної сфери на людину та групу людей;
- вивчення закономірностей та фізіологічних механізмів адаптації людини до різних клімато-географічних факторів середовища;
- дослідження впливу антропогенних чинників зовнішнього середовища на функціонування людського організму;
- розгляд науково-обумовлених шляхів поліпшення рівня здоров'я та збереження соціально-трудоного потенціалу населення;
- визначення засобів оптимізації життєвого середовища людини і людства в цілому та гармонізації процесів взаємодії людства з навколишнім середовищем.

Компетентності		Програмні результати
загальні	фахові	
<p>ЗК 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування</p> <p>ЗК 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище</p>	<p>ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування</p> <p>ФК 5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>ФК 15. Здатність щодо використання системного підходу при розробці заходів щодо зменшення техногенного навантаження на території та здоров'я людей</p>	<p>ПРН 9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення</p> <p>ПРН 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.</p> <p>ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.</p> <p>ПРН 25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 27. Уміти виявляти та оцінювати екологічні ризики та екологоекономічні збитки за забруднення довкілля та розробляти рекомендації щодо зменшення техногенного навантаження на території та здоров'я людей.</p>

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Екологія людини як наука.

Тема 2. Еволюція взаємодії людини і природи.

Тема 3. Соціально-демографічний аспект екології людини.

Тема 4. Адаптація людини до умов навколишнього середовища.

Тема 5. Вплив природних факторів навколишнього середовища на здоров'я людини.

Тема 6. Вплив на здоров'я людини антропогенних екологічних чинників.

Тема 7. Валеологічні аспекти здоров'я та довголіття.

Тема 8. Проблеми екологічної безпеки людства.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 150 год.

Кількість кредитів – 5,0.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.

3. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН 9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.	40	40	24	Виконання завдань для практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, розв'язування тестів, екзамен
ПРН 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.	20	20	12	
ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.	10	10	6	
ПРН 25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	20	20	12	
ПРН 27. Уміти виявляти та оцінювати екологічні ризики та екологоекономічні збитки за забруднення довкілля та розробляти рекомендації щодо зменшення техногенного навантаження на території та здоров'я людей.	10	10	6	
Разом	100	100	60	

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Виконання лабораторних робіт та їх захист		Письмове виконання завдань самостійної роботи		Розв'язування онлайн-тестів		Екзамен	
	Міні-мальна кількість балів	Макси-мальна кількість балів	Міні-мальна кількість балів	Макси-мальна кількість балів	Міні-мальна кількість балів	Макси-мальна кількість балів	Міні-мальна кількість балів	Макси-мальна кількість балів
ПРН 9.	12	20	4,5	8	2,5	4	5	8
ПРН 15.	6	10	2,5	4	1,5	2	2,5	4
ПРН 17.	0,5	1	4	6	0,5	1	1,0	2
ПРН 25.	6	10	2,5	4	1,5	2	2,5	4
ПРН 27.	0,5	1	4	6	0,5	1	1,0	2
Разом	25	42	16,5	28	6,5	10	12	20

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання СР	Тести	Усього
Тема 1. Екологія людини як наука.		3	2	5
Тема 2. Еволюція взаємодії людини і природи.	8	3		11
Тема 3. Соціально-демографічний аспект екології людини.	4	3		7
Тема 4. Адаптація людини до умов навколишнього середовища.	8	3	2	13
Тема 5. Вплив природних факторів навколишнього середовища на здоров'я людини	8	3	2	13
Тема 6. Вплив на здоров'я людини антропогенних екологічних чинників.	12	3	2	17
Тема 7. Валеологічні аспекти здоров'я та довголіття.	8	3		11
Тема 8. Проблеми екологічної безпеки людства.		3		3
Разом	48	24	8	80
Екзамен				20
Разом	42	24	4	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гончаренко М.С., Бойчук Ю.Д. Екологія людини: Навчальний посібник / за ред. Н.В. Кочубей – Суми: ВТД Університетська. 2008. 391 с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: підручник Київ: Центр учб. літератури. 2012.342 с.
3. Димань Т.М. Екологія людини: підручник . К.: ВЦ Академія. 2009. 376с.
4. Заверуха Н.М Основи екології: посібник Київ: Каравела. 2006. 368 с.
5. Залеський І.І., Клименко М.О. Екологія людини: Підручник. Рівне. 2013. 385 с.
6. Кириєнко Т.В. Екологія людини. Вінниця: ПП «Друкарня «Твори»». 2015. 176 с.
7. Плаксієнко І.Л. Екологія людини: особистісна складова. Полтава: Смірнов А.Л. 2018. 212 с.
8. Соломенко Л.І. Екологія людини. К.: Центр учбової літератури. 2016. 120с.
9. Хаєцький Г.С. Екологія людини. Вінниця: ФОП «Корзун Д.Ю.». 2014. 306 с.
10. Хоменко П.В., Фастовець А.В. Методи діагностики функціонального стану організму у фізичній реабілітації, фізичній культурі та спорті: навч. посібник. Полтава: ФОП Болотін. 2014. 272 с.

Допоміжні

1. Екологічна освіта. / ЮглічекЛ.С., Мирна Л.А., Зазуліна Л.В., Бітюк М.Ю., Віркун В.О. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000. 116 с.
2. Концептуальні виміри екологічної свідомості /М.М. Кисельов, В.Л. Деркач та інші. К.: Парапан, 2003. 312 с.
3. Профілактика порушень адаптації молоді до повсякденних стресів і кризових життєвих ситуацій: навч. посіб. /Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології; за наук. ред. Т. М. Титаренко. К. : Міленіум. 2011. 272 с.
4. Салтовський О.І. Основи соціальної екології. Київ. 1997. 332с.
5. Экология человека: Словарь-справочник /Авт.-составитель: Н.А.Агаджанян, И.Б. Ушаков, В.И. Торшин й др. Под общ. ред. Н.А. Агаджаюша. М.: Изд. Фирма Крук. 1997. 208с.

Інформаційні ресурси

1. Губарева Л.И. Экология человека: практикум для вузов /Л.И. Губарева, О.М. Мизирева, Т.М. Чурилова. М.: Валдис, 2005. 112 с. . [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://docplayer.ru/42157086-Praktikum-l-i-gubareva-o-m-mizireva-t-m-churilova-ekologiya-cheloveka.html>.
2. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч. пос. К.: Знання, 2000. 255с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bibliotekakek at.ua/_ld/0/91_OsnEkologi.pdf.
3. Загальна гігієна з основами екології: Підручник /Кондратюк В.А., Сергета В.М., Бойчук Б.Р. та Ін. /За ред. В А. Кондратюка. - Тернопіль:

- Укрмедкнига, 2003. 200с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://kingmed.info/knigi/Gigiena/book_3757/Zagalna_gigiena_z_osnovami_ekologiyi-Kondratyuk_VA-2003-pdf.
4. Кириєнко Т.В. Екологія людини: курс лекцій. Вінниця: ПП «Друкарня «Твори»», 2015. 176 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_3/kirienko4.pdf.
 5. Методики вивчення повсякденного стресу і способів розв'язання кризових життєвих ситуацій / О. Я. Кляпець, Б. П. Лазоренко, Л. А. Лепіхова, В. В. Савінов; за ред. Т. М. Титаренко. – К. : Міленіум, 2009. 120 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://docplayer.net/123977958-Metodiki-vivchennya-povsyakdenного-stresu-i-sposobiv-rozv-yazannya-krizovih-zhittievih-situaciy.html>.
 6. Некос А.Н., Багрова Л.О., Клименко М.О. Екологія людини: Підручник. Х.:ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2007. –346 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiEruW_x6zMAhVilYsKHxAQtAQFjAJegQICChAC&url=http%3A%2F%2Fbooksshare.net%2Fbooks%2Fekology%2Fnekos.
 7. Петрук, В.Г., Турчик П.М., Бобко О.О. Екологія людини. Ч.1: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 148. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://petrukv.g.vk.vntu.edu.ua/file/ffd523036b1af65614de33b7cec3e.pdf>.
 8. Щоденник планети. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.phschool.com/sf/planetdiary>.